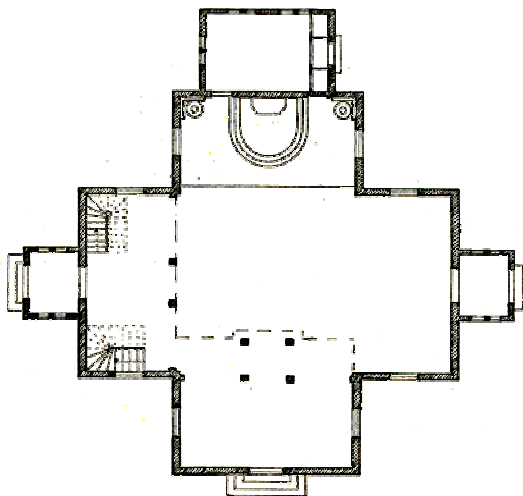
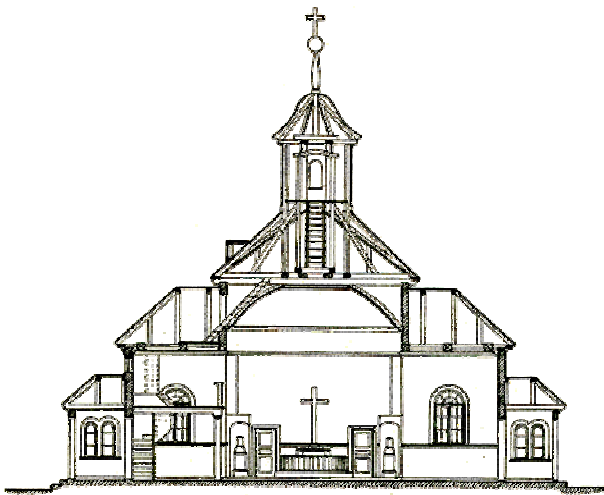

Kulturhistorisk karaktärisering och bedömning

Slottskapellet

*Sofia församling i Jönköpings kommun
Jönköpings län, Växjö stift*

JÖNKÖPINGS LÄNS MUSEUM
Byggnadsvårdsrapport 2005:41

Mattias Sörensen

Kulturhistorisk karaktärisering och bedömning

Slottskapellet

*Sofia församling i Jönköpings kommun
Jönköpings län, Växjö stift*

Rapport, foto och ritningar: Mattias Sörensen. Grafisk design: Anders Gutehall.

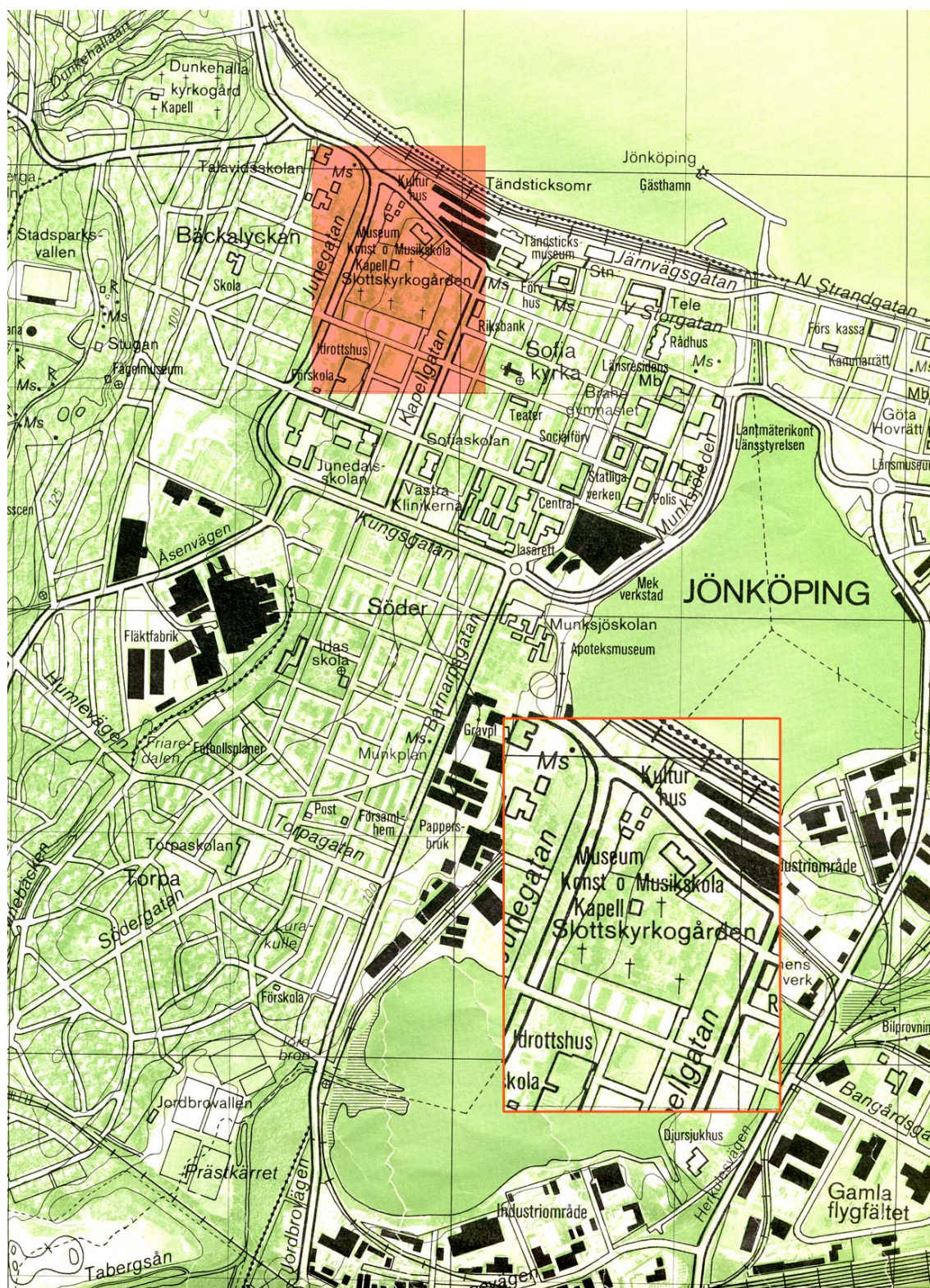
Jönköpings läns museum. Box 2133. 550 02 Jönköping Tel: 036-30 18 00. E-post: info@jkpglm.se

Utdrag ur tryckta och ajourhållna ekonomiska kartor är återgivna enligt tillstånd: Ur allmänt kartmaterial från Lantmäteriet. Medgivande 94.0133

© JÖNKÖPINGS LÄNS MUSEUM 2005

Innehåll

Ekonomiska kartan	4
Inledning.....	5
Bakgrund och omfattning	5
Karaktäriseringens syfte	5
Upplägg och rapport.....	5
Kulturhistorisk bedömning.....	5
Sammanfattande beskrivning	6
Beskrivning och historik.....	7
Kyrkomiljön	7
Kyrkobyggnaden	7
Historik.....	8
Kulturhistorisk karaktärisering och bedömning	10
Sammanfattning.....	10
Händelsehistorik	11
Referenser.....	15
Tryckta källor	15
Arkiv.....	15
Tekniska och administrativa uppgifter	15

Inledning

Bakgrund och omfattning

På uppdrag av Jönköpings kyrkliga samfällighet har Jönköpings Läns Museum utfört en kulturhistorisk inventering och karakterisering av Slottskapellet. Arbetet har utförts i samband med upprättande av vård- och underhållsplan för kyrkobyggnaden och skall ingå som en del av detta. Vård- och underhållsplanen har upprättats av Lennart Dufva, L.D. Service. Arbetet bekostades av medel från den kyrkoantikvariska ersättningen och påbörjades och avslutades under 2005, den gäller för kyrkobyggnader som är anlagda före 1939 eller omfattas av Kulturminneslagen och som fortfarande är i bruk. Rapporten omfattar en genomgång av kyrkobyggnadens historik, beskrivning av exteriör och interiör och en beskrivning av dess kulturhistoriska värde. Antikvarie Mattias Sörensen vid Jönköpings läns museum har varit rapportansvarig.

Karakteriseringens syfte

Syftet med karakteriseringen är att öka kunskapen om det kulturhistoriska arv som kyrkobyggnaden bär på. Mer konkret ska arbetet ligga till grund för de vård- och underhållsplaner som ska tas fram av varje församling och som är en förutsättning för att efter 2006 kunna söka kyrkoantikvarisk ersättning från stiftet. Rapporten ska också kunna ingå i länsstyrelsens och läns museets underlagsmaterial vid beslut i ärenden som berör kyrkobyggnaderna.

Uppläggning och rapport

Arbetet har varit uppdelat i en fältdel med inventering och fotografering och en arkivsökningsdel. De aktuella arkiv som gått igenom har främst varit länsstyrelsens arkiv över ärenden, med kopior från ATA:s arkiv i Stockholm. Jönköpings läns museum har också ett arkiv över handlingar och pressklipp mm. Befintlig hembygds litteratur har använts i förekommande fall. Arkivuppgifterna utgör således en sammanfattning av genomgångna arkiv och omfattar inte en komplett beskrivning av händelser i kyrkans byggnadshistoria.

Rapporten är upplagd med en inledande kort sammanfattning, en beskrivning av kyrkomiljön och historiken i löpande text samt en beskrivning av kyrkans nuvarande utseende. Därefter följer den kulturhistoriska värderingen och bedömningen, och sist en händelsehistorik med händelser listade i kronologisk följd.

Kulturhistorisk bedömning

Den kulturhistoriska bedömningen har gjorts av Jönköpings läns museum i samarbete med Länsstyrelsen i Jönköpings län. En kulturhistorisk bedömning är aldrig definitiv utan hela tiden föremål för omvärderingar. Vid bedömningen tas hänsyn till dels varje enskild kyrkas egna värden, men också till värden i förhållande till andra kyrkor i stiftet och landet. Den kulturhistoriska värderingen och bedömningen nämner i de flesta fall inte enskilda byggnadsdetaljer utan beskriver värden och karaktärsdrag i stort.

Inför varje planerad förändring eller större underhållsåtgärd skall tillstånd inhämtas från länsstyrelsen och varje ärende behandlas där från fall till fall. Utifrån det kulturhistoriska värdet tas beslut om vilka åtgärder som får företas samt vilka som är berättigade till kyrkoantikvarisk ersättning.

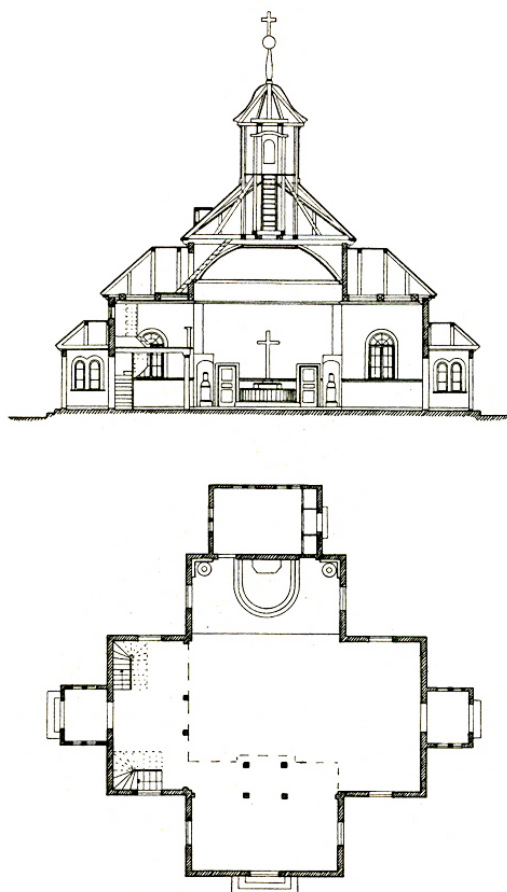
Denna rapport ska finnas tillgänglig på Växjö stift, Länsstyrelsen i Jönköpings län, Jönköpings läns museum samt på respektive kyrklig samfällighet.

Sammanfattande beskrivning

Fastighetsbeteckning: Väster 1:37

Jönköpings kommun, Sofia församling, Sofia-Järstorp pastorat, Växjö stift, Jönköpings län.

Slottskapellet är uppfört i den del av Jönköping som utgjorde den medeltida staden vilken brändes i början av 1600-talet när danskarna närmade sig. Det nyuppförda Jönköping förlades i det nuvarande Öster vilket, försvarstekniskt sett, var en mer gynnsam placering. Det gamla slottet byggdes om till en modern försvarsanläggning men i övrigt var området en lantlig idyll. Kapellet föregångare fungerade som begravningskapell till slottsförsamlingen fram till 1737 då slottskyrkan brann och kapellet omvandlades till den nya församlingskyrkan. Från och med slutet av 1600-talet delades kyrkogården mellan slottsförsamlingen och hospitalet som sedan stadsflytten varit belägen inom området. 1694 uppfördes den nuvarande byggnaden efter ritningar av Erik Dahlbergh som vid tiden var landshövding i Jönköping. Kapellet är uppfört i timmer med en korsformad plan, efter det att slottet brann och kapellet övergick till att fungera som församlingskyrka för slottsförsamlingen inreddes byggnaden med bänkar och under 1700-talet tillbyggdes kapellet med sakristia och vapenhus. Sitt nuvarande utseende fick det vid en restaurering på 1990-talet som i viss mån syftade till att återställa kapellet till ett mer ursprungligt uttryck.

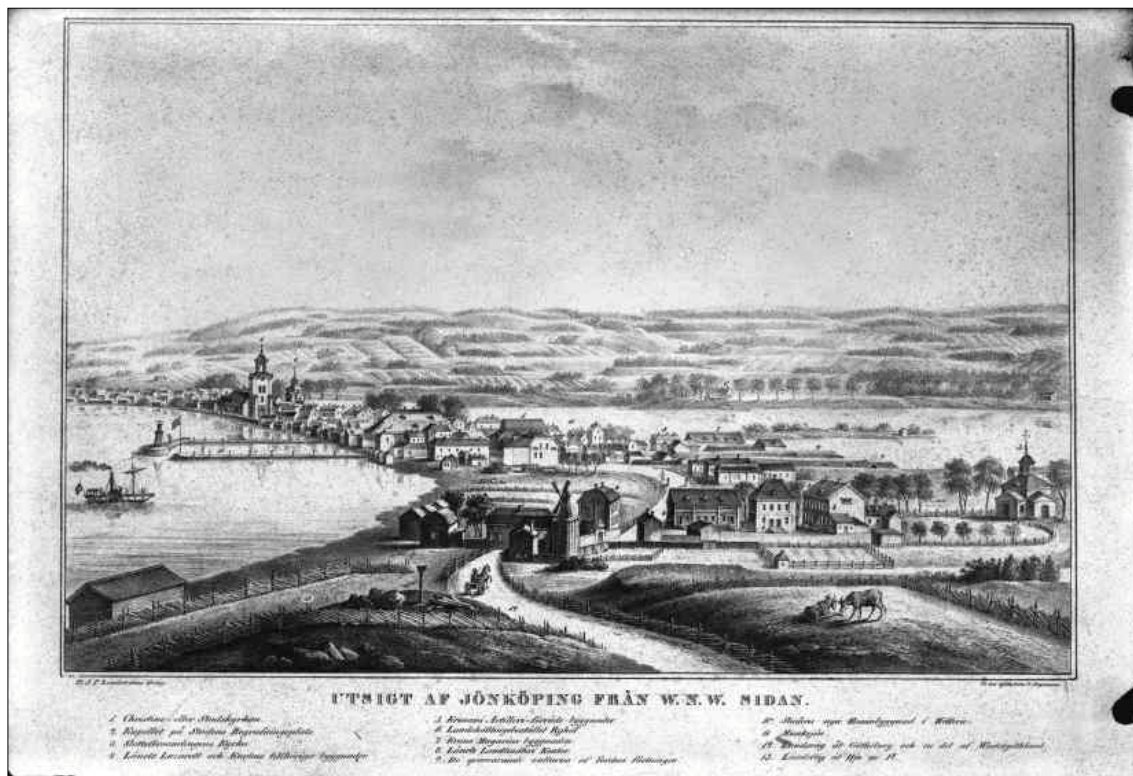

Plan- och sektionsritning upprättad inför "Sveriges kyrkor, Småland band 1"

Beskrivning och historik

Kyrkomiljön

När kapellet byggdes hade den omgivande miljön en klart lantlig prägel. Efter att staden flyttats fanns länge inte mycken mer bebyggelse än slottet med tillhörande byggnader samt hospitalet som har varit tätt knuten till kapellet och den omgivande kyrkogården. från 1800-talets mitt upplevde Jönköping en explosiv tillväxt och bostadsbebyggelsen kunde inte rymmas inom den på 1600-talet uppgjorda stadsplanen och började växa på där den medeltida stadens område. Stadens expansion har medfört att bebyggelsen med tiden omslutit kyrkogården och kapellet, idag utgör närområdet en blandad bebyggelse från 1800-talet och framåt. Kapellet kyrkogård inramas av stenmurar och karaktäriseras av gräsytor med spridda lövträd, bland de senare förändringarna är inrättandet av en minneslund.

Kapellet med omgivning. Foto efter litografi av E F Martin 1838

Kyrkobyggnaden

Kapellet har föregåtts av flera andra byggnader men den nuvarande tillkom på initiativ av Erik Dahlbergh som vid tiden var landshövding i Jönköping. Det kapell som byggdes hade en korsformad plan och timrad stomme. 1737 brann slottet och begravningskapellet övergick då till att fungera som församlingskyrka för slotts församlingen och med det inreddes kyrkan med bänkar och predikstol. Under 1700-talet tillkom även vapenhus och sakristia. På 1800-talet ersattes bland annat sakristian med en ny men 1871 genomfördes en genomgripande ombyggnad där kapellets hela karaktär förändrades både exteriört som interiört.

Den senaste restaureringen som genomfördes 1991 syftade till att i viss mån återställa kapellet till ett mer ursprungligt utseende. Vid restaureringen lades ett spåntak och lanterninen fick en ny utsmyckning med Dahlberghs ritningar som förlaga. invändigt fick kyrkorummet en väl sammanhållen karaktär där den äldre inredningen fick samsas med ett nytt fristående altarbord och altartavla.

Historik

Erik Dahlberghs ritningar till ett nytt begravningskapell på den västra kyrkogården är daterade 1692 men den kyrkliga historien sträcker sig långt tillbaka. En första kyrkobyggnad tros ha uppförts redan i slutet av 1300-talet. Denna kyrka brandhärjades i slutet av 1500-talet och kyrkan revs någon tid efter och ersattes med ett mindre träkapell vilket stod fram till att det nuvarande kapellet byggdes.

Länge samsades slottsförsamlingen med det hospital som var beläget i närheten och som hade sin begravningsplats i anslutning till församlingens. I övrigt dominerades alltsedan staden bränts och flyttats av åkermark, det dröjde fram till 1800-talet innan den nya staden sprängde gränserna för den stadsplan som utarbetades på 1600-talet när staden flyttades. Hur kapellet utfördes är inte klart men de ritningar som Dahlbergh upprättade visar en korsformad kapellbyggnad hållen i barockens formspråk med rundbågförmiga fönster och rödfärgade fasader med ljusa ornament och listverk. Även interiören var mer utstuderad än den interiör som möter besökaren idag.

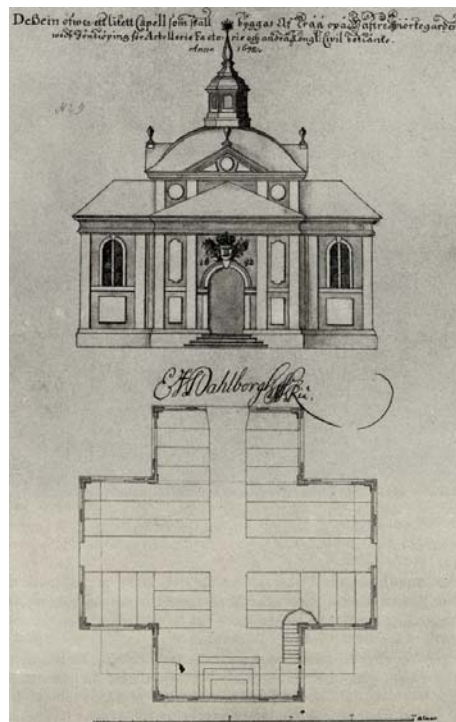
Av vad som är känt från kapellets tidiga historia är att bland de

första förändringar skedde 1737 i samband med att slottsförsamlingen, när slottskyrkan brinner, låter begravningskapellet övergå till att fungera som församlingskyrka. Med den förändrade funktionen inreddes kyrkan med bänkinredning och några år senare tillkom en predikstol som tidigare varit placerad i slottskyrkan, denna utfördes 1692 av bildhuggaren Gustaf Kihlman. 1765 gjordes en tillbyggnad av kapellet då ett mindre vapenhus tillkom vid den södra ingången, invändigt tillkom den västra läktaren vid samma tillfälle. Vapenhuset följdes sex år senare av en sakristia som uppfördes i timmer och spåntäcktes, sakristian antas varit placerad i vinkeln mellan de östra och norra korsarmarna.

Till kapellet byggdes år 1775 en klockstapel som det är oklart när den revs men vissa källor talar för att den fortfarande stod 1831 men på en litograferad utsikt från 1838 finns inte klockstapeln med längre. 1778 tillbyggdes kapellet med ytterligare ett vapenhus, detta uppfördes vid den norra entrén och samtidigt byggdes den norra läktaren och predikstolen flyttades från kyrkorummets nordöstra hörn till det sydöstra. Åren kring sekelskiftet 1800 gjordes flera underhållsarbeten av både kapellet och klockstapeln, 1803 och 1806 ersattes vapenhusens spåntäckning med taktegel.

1812 skedde ytterligare en större förändring när sakristian flyttades till den östra gaveln, även den nya sakristian utfördes i timmer. Några år senare brädfodrades sakristian och täcktes med tegel och samtidigt togs en ny fönsteröppning upp på den östra sidan. 1832 ersattes kapellets brädpanel och kring samma tid revs de båda vapenhusen, invändigt tillkom ett träaltare. En orgel tillkom på 1850-talet då en äldre orgel införskaffades från Kristine kyrka och installerades på den västra läktaren.

Ett omfattande ombyggnadsskede skedde 1871 då kapellet genomgick en stor om- och tillbyggnad. Vid detta tillfälle gjordes vapenhusen och sakristian om och fick sina nuvarande volymer. Brädpanelen ersattes med lika utförande som den tidigare, kapellet hade redan en tid tidigare fått en vit färgsättning istället för den ursprungliga röda, alla kapellets fönster nytillverkades. Invändigt utfördes en bröstning upp till fönsterhöjd av pärlspåntspanel och väggfälten ovanför vävspändes. Väggspanelen målades med vit oljefärg medan de vävspända fälten limfärgades i gräddgult, blågrått och brunt. Läktartrapporna byggdes om och altarringen kläddes om. I slutet av samma årtionde fick kapellet sitt första värmesystem då två järnkaminer införskaffades. Den slutna bänkinredningen ersattes i slutet av 1800-talet av en ny öppen bänkinredning av "missionshustyp", denna typ av bänkar blev mycket vanliga i kyrkorna under denna tid. Bänkarna ersattes vid tillfälle med en annan typ av lösa bänkar, när detta gjordes är oklart.

Kapellet såsom Dahlbergh avsåg det när han upprättade ritningarna till det år 1692.

Under 1900-talet har mindre förändringar skett. 1924 plockades predikstolen bort och placerades under en tid i Sofia församlingshem, det dröjde ända till 1952 innan den återbördades till kapellet. Samtidigt som predikstolen återmonterades så ersattes de öppna bänkarna med en ny, klassiserande, bänkinredning. Järnkaminerna plockades bort och ett varmluftssystem installerades. Den senaste stora restaureringen genomfördes 1989-91 och syftade till återställa kapellet till något av den utformning som Erik Dahlbergh avsett när han upprättade ritningarna 1692. Detta tar sig uttryck i den lanterninprydnad som nytillverkades med Dahlberghs ritningar som förlaga. Nya trappor tillkom vid entréerna och en tillgänglighetsanpassning gjordes.

Interiörbild mot koret efter det att de s.k. missionshusbänkarna blivit ersatta av denna typ av bänkar. I koret syns de två järnkaminer som installerades på 1870-talet. Foto A Rylander 1921.

Invändigt togs de gamla kaminmurarna bort i kordelen och entrén mellan sakristian och kyrkorummet flyttades så den placerades rakt bakom altaret. Bröstningspanelen ersattes med ny och väggfälten ovanför vävkläddes och målades. Den pappspänning som varit i takkupolen plockades bort och målades i en blå kulör. Framför den nya sakristientrén placerades ett nytt fristående altare och altarbord. Fönsteröppningarna kompletterades med nya innerbågar med isolerglas. På 1970-talet hade en toalett installerats i den norra entrén, denna togs nu bort och flyttades till en fristående servicebyggnad som byggdes norr om kapellet. Inför kapellets 400-årsjubileum gjordes en ny altartavla som placerade i det fristående altaret, den äldre altartavlan flyttades till sakristian.

Exteriörbild från 1930-talet visar takpappen som tillkom 1871. Foto Nils Åzelius 1936

Kulturhistorisk karaktärisering och bedömning

Slottskapellet byggdes som begravningskapell och uppfördes i timmer i en barockarkitektur. Fasaderna hade, om Dahlberghs ritningar följdes, klart en klart mer utarbetad fasadutsmyckning än den mer återhållna panelarkitektur som kapellet har idag. Den ursprungliga färgsättningen var röd med ljus ornamentik, den ljusa färgsättningen är ett arv från 1800-talets tidiga del. Slottskapellet har genomgått flera om- och tillbyggnader och dessa förändringar finns fortfarande läsbara i byggnadens uttryck. Sitt nuvarande arkitektoniska form är en blandning av den barock som kapellet ritades i samt mer klassiserande

element som tillkommit under åren. Den senaste restaureringen återförde i viss mån kapellet till en äldre karaktär.

I sin grundform hade kapellet en strikt symmetri med korsformen som grundplan, med tiden har vapenhus och sakristia byggts till och det finns nu en tydlig öst-västlig huvudaxel där de båda sidoentréerna har en sekundär betydelse. Andra viktiga element för kapellets uttryck är de rundbågformiga fönsteröppningarna och de spånklädda, välvda takytorna med lanterninen. Slottskapellet har under perioder varit belagt med tegel men den spånbeklädnad som är idag har en stor betydelse för upplevelsen av byggnaden.

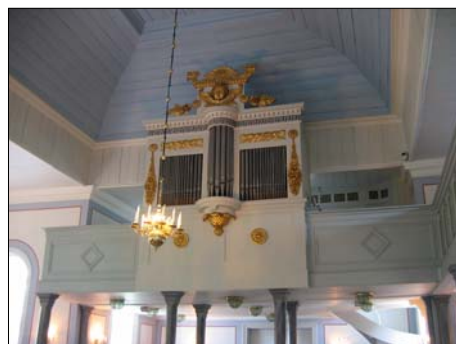
Kapellets olika årsringar görs sig tydligast gällande i dess interiör. Här finns element bevarade från hela byggnadens tidlinje. Den äldsta historien representeras, förutom av byggnadens stomme, av predikstolen som visserligen utfördes för Slottskyrkan men som efter branden flyttades över till kapellet och nu är en av de mest iögonfallande inredningsdetaljerna som kapellet besitter. Andra detaljer är orgeln, även den ursprungligen utförd för en annan

kyrkobyggnad, och bänkinredningen och från samtiden dess nya altartavla. Av äldre detaljer som finns bevarade i kapellet finns få sådana, den altartavla som föregick den nuvarande finns nu upphängd i sakristian och på vinden är några äldre bänkfronter eller liknande förvarade.

Efter den senaste restaureringen har kyrkorummet en väl sammanhängande exteriör och interiör som utgör en blandning av kapellets sammanhängande historia.

Sammanfattning

- Slottskapellet har med sin korsform och den centrala kupolen med lanternin med sin rödfärgade spåntäckning utgör ett karaktärsfullt inslag i stadsmiljön.
- Exteriört är stommen i ursprunglig från kapellets uppförande. Senare tiders förändringar är tillbyggnaden av sakristia och vapenhus, det har även tagits upp nya fönsteröppningar.
- Interiören utgör en sammanhängande tidslinje från kapellets uppförande till idag. Den äldsta inredningsdetaljen utgörs av kapellets predikstol och dess senaste tillskott är bl.a. altartavlan.
- Den senaste restaureringen hade som ambition att stärka det

Bilderna visar väl hur kapellet efter den senaste restaureringen har en välkomponerad arkitektur där vissa ansträngningar gjorts för att återskapa ett mer troget intryck av hur kapellet kan ha sett sig när det uppfördes och samtidigt respektera andra årsringar. I koret samsas kapellets äldsta inredningsdetalj, predikstolen, med dess yngsta, altartavlan. Bänkinredningen har getts ett uttryck som passa kapellets ursprung och orgelfasaden har till delar sitt ursprung från Kristine kyrka.

äldre, ursprungliga uttrycket vilken resulterat i en väl sammanhängande exteriör och interiör.

Händelsehistorik

- S1300t Nybyggnad.
Under senmedeltid uppfördes en mindre kyrkobyggnad i tegel. Byggnaden hade rektangulär form och smalare kvadratisk kor i öster, senare gjordes en mindre tillbyggnad till kyrkans västgavel. (JLM)
- S1500t Brand.
Kyrkobyggnaden brandhärjades och nedrevs vid senare tillfälle. (JLM)
- M1600t Nybyggnad.
Ett mindre träkapell uppfördes. (JLM)
- 1694 Nybyggnad.
Kapellet uppförs efter ritningar av Erik Dahlberg, ritningarna är daterade 1692 då Dahlberg fortfarande var landshövding i Jönköping. Det nya kapellet föregick av en tidigare rektangulär byggnad som sannolikt stod på samma plats, denna fungerade som kapell under hospitaltiden. (SvK)
- 1737 Fast inredning – bänkinredning.
Bänkinredning tillkom detta år, bänkarna indelades i fyra kvarter. Sedan tillkomsten har dörrarna försvunnit. (SvK)
- 1741 Fast inredning – predikstol.
Efter det att slottskyrkan brunnit beslutades att predikstolen skulle flyttas till kapellet vilket skedde detta år. Predikstolen placerades i det sydöstra hörnet. Den utfördes 1692 av Gustaf Kihlman. (SvK)
- 1765 Vård/underhåll / Tillbyggnad.
Kapellet genomgick reparationer. Ett mindre vapenhus uppfördes vid den södra ingången. Den västra läktaren uppfördes detta år. (SvK)
- 1770 Vård/underhåll – takomläggning.
Den ursprungliga spåntäckningen lades om. (SvK)
- 1770 Fast inredning – bänkinredning.
I inventarieförteckningen omnämns sju stycken herrskapsbänkar vilka står kvar i kyrkan fram till 1894 då de revs ut. (SvK)
- 1771 Tillbyggnad.
En spåntäckt sakristia uppfördes i timmer. Sannolikt var denna förlagd till vinkeln mellan de östra och norra korsarmarna. (SvK)
- 1775 Nybyggnad – Klockstapel.
En klockstapel uppfördes nordost om kyrkobyggnaden. Klockstapeln byggdes av en Isak Jonsson i Fiskebäck. (SvK)
- 1778 Tillbyggnad.
Ett vapenhus byggdes i norr, vapenhuset byggdes av Sven Flygare. (SvK)
- 1778 Ändring – ombyggnad.
Den norra läktaren byggdes detta år och i samband med detta flyttades predikstolen från det nordöstra hörnet till det sydöstra. (SvK)

-
- 1797 Vård/underhåll.
Kapellet genomgick reparationer. Spåntäckningen lades om och rödfärgades. (SvK)
- 1799 Ändring – ombyggnad.
Klockstapeln byggdes om och inkläddes av en Söderberg efter ritningar av stadsbyggmästaren P. G. Salvin. (SvK)
- 1802 Ändring.
Klockstapeln rödfärgades. (SvK)
- 1803 Ändring – ombyggnad.
Det norra vapenhuset belades med tegel.
- 1806 Ändring – ombyggnad.
Spåntäckningen på vapenhuset mot söder lades om med tegel. (SvK)
- 1808 Ändring – ombyggnad.
Detta år togs beslut om att ersätta fönstren med nya fönster med ”stora rutor överallt”. Det är dock oklart huruvida detta genomfördes. (SvK)
- 1809 Ändring – ombyggnad.
Läktarna upplevdes mörka varför det beslutades att två nya fönster skulle tas upp. (SvK)
- 1812 Ändring – ombyggnad.
Sakristian flyttades till den östra gaveln. Den nya sakristan uppfördes även den i timmer. (SvK)
- 1816 Ändring – ombyggnad.
Ett nytt fönster togs upp på kapellets östra sida. Sakristian som uppfördes några år tidigare brädfodrades och taket täcktes med tegel. (SvK)
- 1831-38 Rivning.
Någon gång under denna tidsperiod revs klockstapeln och det norra vapenhuset. (SvK)
- 1832 Vård/underhåll / Ändring – ombyggnad.
Kapellet genomgick reparationer. Kapellets brädpanel ersattes. Samtidigt revs vapenhuset mot söder. (SvK)
- 1832 Fast inredning – altare.
Altaret av trä tillkom detta år. (SvK)
- 1835 Vård/underhåll – målningsarbete.
Fasaderna på kapellet vitmålades. Fram tills detta år hade både fasader och tak varit rödfärgade. (SvK)
- 1836 Tillbyggnad.
Ett nytt vapenhus byggdes mot söder, även detta brädfodrades och var belagt med tegel. (SvK)
- 1851 Vård/Underhåll – takomläggning.
Ursprungligen var kapellets taktytor klädda med spån. Det exakta tillfället är oklart men vid detta tillfälle var taket beklätt med taktegel. (SvK)

-
- 1853 Fast inredning – orgel.
Detta år installerades kyrkans orgel på den västra läktaren och i samband med detta utvidgades denna. Orgeln hämtades från Kristine kyrka. (SvK)
- 1871 Vård/underhåll / Ändring – ombyggnad / Tillbyggnad.
Detta år gjordes omfattande ombyggnads och reparationsåtgärder av kapellet. Arbetena omfattade både exteriöra och interiöra åtgärder.
Exteriör:
- En sakristia och vapenhus i norr och söder byggdes till.
- Brädfodringen ersattes med ny av lika utformning som den från 1832.
- Alla fönster gjordes nya.
- Taket bekläddes med asfaltpapp.
Interiör:
- Väggarna kläddes upp till fönsternivå med pärlspåntade panel vilken oljemålades med vit färg. Ovanför detta kläddes väggarna med papp som uppspändes på ramar med väv. Väggfälten målades med limfärg i gräddgult, blågrått och brunt.
- Trapporna till läktarna byggdes om.
- Altaringen med svarvade dockor, vitmålad och klädd med svart vaxduk. (SvK)
- 1877 Teknisk installation – värme.
Detta år införskaffades två kaminer vilka placerades i den östra korsarmen. (SvK)
- 1895 Fast inredning – bänkinredning.
Bänkinredningen plockades bort, på läktarna fick de stå kvar. Samtidigt installerades en enklare lös bänkinredning. (SvK)
- 1910 Fast inredning – orgel.
Läktarorgeln ersattes med en kammarorgel som placerades i koret, element från den gamla orgelfasaden återanvändes till den nya orgeln. (SvK)
- 1924 Fast inredning – predikstol.
Predikstolen plockades bort och flyttades till Sofia församlingshem. (SvK)
- 1945 Ändring – ombyggnad.
Ett förslag om att lägga om takytorna med spån godkändes, huruvida detta genomfördes är oklart. (JLM)
- 1950t Ändring.
De lösa bänkar som tillkom 1895 plockades bort och ersattes med en fast bänkinredning under 1950-talet. Någon gång under den andra halvan av 1950-talet ersattes de gamla järnkaminerna av ett nytt varmluftsvärmsystem. (JLM)
- 1952 Ändring – ombyggnad.
Predikstolen som plockades bort 1924 återflyttades nu till kapellet. (JLM)
- M1960t Vård/underhåll.
Kapellet genomgick en renovering i slutet av 1960-talet. Arbetena omfattade bl.a. en exteriör ommålning. (JLM)
- 1971 Fast inredning – orgel.
Den gamla orgeln som hämtades från Kristine kyrka genomgick en restaurering. Arbetena genomfördes av orgelbyggare J Künkel. (JLM)
- 1973 Ändring – ombyggnad.
En toalett installerades i norra entrén. Toaletten förlades i en gammal städskrubb. (JLM)

1989-91	Ändring – restaurering. Under denna period genomfördes en omfattande restaurering av kapellet under ledning av Tomas Svensson Arkitektkontor. Arbetena omfattade både exteriöra som interiöra arbeten. I samband med restaureringen genomfördes en arkeologisk undersökning av kapellet där flera spår av den äldre kapellbyggnaden hittades. <i>Exteriör:</i> - Väggarna tilläggsisolerades och den utvändiga träpanelen byttes delvis ut. - Fönstren renoverades och byggdes om så de gick att öppna inifrån. - Grundmurarna byggdes om och luftkanaler/golvvärme installerades. - Nya trappor av Borghamnskalksten utfördes. - En sol monterades på lanterninen. - Taket belades med spån som rödtjärades. <i>Interiör:</i> - Golven plockades upp och efter det att installationsarbetena under golvet var utförda återlades de och kompletterades. - I koret plockades kaminmurarna bort. - En dörröppning i koret flyttades. - Pappspänningen i kupolen över korsmitten plockades bort och den underliggande panelen oljemålades. - Den invändiga panelen ersattes i sin helhet och målades med oljefärg. - Nya innanfönster tillkom. Dessa utfördes med hela glasytor med mittpost som glasades med isolerglas. - Bänkinredningen kompletterades med nya listverk och bänkskärmen framför det norra bänkkvarteret byggdes om. Bänkinredningen ommålades sedan. Bänkinredningen på läktarna demonterades varvid golvet sågs över innan bänkarna återmonterades, på norra läktaren återställdes inte bänkinredningen. - I koret tillkom ett nytt flyttbart altare och ett löst fristående knäfall. - En ny dopfunt tillkom. - I sakristian lades ett nytt trägolv och ny skåpsinredning tillkom. - Toalettutrymmena i den norra entrén togs bort och en ny servicebyggnad uppfördes norr om kapellet. - Orgeln kompletterades med flera stämmor. - Fjärrvärme, vatten och avlopp installerades. (JLM)
1992	Konservatorsarbeten. Predikstolen genomgick konservatorsarbeten. (JLM)
1994	Specifika inventarier – altartavla. Inför kapellets 300-årsjubileum invigdes en ny altartavla utförd av konstnären Sven Ljungberg. (JLM)
2000	Vård/underhåll. Detta år gjordes utvändiga underhållsarbeten där socklarna sågs över och avfärgades. Fasaderna genomgick trälagningar och ommålades med oljefärg. Arbetena utfördes efter program av Per Arne Ivarsson, SPINA. (JLST)

Referenser

Tryckta källor

Stadsdelen Väster i Jönköping kulturhistorisk utredning och förslag till bevarandeprogram Jönköpings läns museum 1989

Sveriges kyrkor, Småland: Jönköpings och Huskvarna kyrkor Johanson, Erik O.; Johansson, G, Stockholm 1940 (SvK)

Bebyggelse i Jönköping 1612-1870. Produktion, rekreation Karlson, Bo E, Jönköping 1996

Arkiv

Jönköpings läns museums arkiv (JLM)

Länsstyrelsen i Jönköpings läns arkiv, med kopior ur ATA:s arkiv (JLST)

Tekniska och administrativa uppgifter

Jönköpings läns museums dnr: B59/05

Beställare: Jönköpings kyrkliga samfällighet

Fastighetsägare: Jönköpings kyrkliga samfällighet, Svenska kyrkan

Rapportansvarig: Jönköping läns museum genom Mattias Sörensen

Foto: Mattias Sörensen

Län: Jönköpings län

Kommun: Jönköpings kommun

Fastighetsbeteckning: Slottskapellet, Väster 1:37

Belägenhet: Ekonomiska kartans blad Jönköping 7E1a

Dokumentationsmaterialet förvaras i Jönköpings läns museums arkiv